

FORSLAG TIL UNDERVISNINGSFORLØB

7.-9 KLASSE

Undervisningsforløbet består af tre faser:

- Fase 1:** Hvad er sandhed? Hvad er fakta? (2 lektioner)
- Fase 2:** Find sandheden (3 lektioner)
- Fase 3:** Hvad sker der, når man fodrer... (1 lektion)

Undervisningen foregår som en vekselvirkning mellem klasseundervisning og gruppearbejde, hvor eleverne arbejder parvis på projektets hjemmeside. Alle opgavebeskrivelser og spørgsmål findes også i undervisningsforløbet på den sektion på hjemmesiden, der hedder level 2, som er rettet mod 7.-9. klasse. De nævnte kopsisider kan printes fra lærerens side.

FASE 0: INTRODUKTION TIL PROJEKTET

a. Hvad er fakta? Hvad er sandhed?

Indled undervisningsprojektet med i plenum at læse den korte indledende tekst på hjemmesidens forside. Lad derefter eleverne enkeltvis på et stykke papir skrive, hvordan de vil definere begreberne fakta og sandhed.

b. Præsentation af hjemmesidens struktur

Præsenter derefter eleverne for hjemmesidens struktur.

FASE 1: HVAD ER FAKTA? HVAD ER SANDHED?

a. Gå på opdagelse i begreberne fakta og sandhed

Læs i fællesskab i klassen de to korte definitioner på henholdsvis fakta og sandhed højt. Definitionerne findes i henholdsvis en gul og blå boks på hjemmesiden under level 1, fase 1.

Tal herefter med eleverne om:

- Hvad vil det sige, at noget er gjort eller sket?
- Hvad vil det sige, at noget kan påvises?
- Hvad vil det sige, at noget er midlertidigt?
- Hvad vil det sige, at noget stemmer overens?
- Hvad vil det sige, at noget er eviggyldigt?

b. Sandhed inden for forskellige fag

Lad eleverne parvis undersøge, hvordan sandhed forstås inden for henholdsvis naturvidenskab, journalistik og religion. Under hvert fagområde findes på hjemmesiden først en kort definition af sandheden (i et billede) og en uddybende tekst (en pdf, som eleverne kommer til ved at trykke på billedet). På samme måde findes en kort beskrivelse af de redskaber, man bruger til at efterprøve sandhed og en uddybende tekst derom. Derudover findes en video, hvor en fagperson præsenterer fagets forståelse af sandhed.

c. Opsamling på begrebet sandhed

Når eleverne har læst teksterne og har set videoerne, kan der samles op ved i plenum at tale om:

- Hvordan forstås begrebet sandhed indenfor naturvidenskab?
- Hvordan finder man frem til sandheden inden for naturvidenskab?
- Hvordan forstås begrebet sandhed indenfor journalistik?
- Hvad vil det sige at faktatjekke indenfor journalistik?
- Hvad vil det sige, at noget er sandt inden for religion?
- Hvordan hænger mening i livet sammen med sandhed indenfor religion?
- Hvad vil det sige, at sandheden er midlertidig?
- Hvad vil det sige, at sandheden er eviggyldig?

FASE 2: FIND SANDHEDEN

I anden fase skal eleverne på baggrund af deres viden om sandhed og redskaberne til at efterprøve den gå på jagt efter sandheden i tre ThingLinks:

- Loch Ness uhyret
- Skabelseberetningen
- Donald J. Trumps indættelse i 2017

a. Undersøgelse af ThingLinks

Eleverne skal parvis undersøge de tre ThingLinks med afsæt i både en journalistisk og en mytologisk forståelse af sandhed. Alle de informationer og redskaber, eleverne skal bruge, findes inde i ThingLinket, som også instruerer eleverne i, hvad de skal gøre.

Den journalistiske undersøgelse

Når eleverne kommer ind i ThingLinket skal de begynde med at trykke på ikonet med tallet 1, hvor de finder en introduktion til indholdet og den første øvelse. Derfra ledes de ved hjælp af forskellige kommandoer i gennem hele øvelsen (*ikon 2-3*). Til øvelsen skal eleverne bruge *kopiark a: Journalistik undersøgelse*.

Eleverne skal i hovedtræk:

- Faktatjekke et udvalgt udsagn, de indledningsvis er blevet præsenteret for ved at kigge efter de greb som afsenderen kan gøre brug af (*ikon 2*). Eleverne kan finde metoder under og forskellige nyttige informationer under . Umiddelbart kan det synes besynderligt, at skulle faktatjekke en myte, men øvelsen skal give eleverne indsigt i, hvad der sker, når et fags forståelse af sandhed overføres på et andet fag.
- Afslutningsvis skal eleverne på baggrund af resultatet af deres "undersøgelse" konkludere, om der var tale om et falsk udsagn eller ej. I fald, skal de prøve på at forklare afsenderens motiv bag udsagnet - fx økonomiske (*ikon 3*).

Den mytologiske undersøgelse (*ikon 4*)

Eleverne skal vurdere, hvordan de to ThingLinks med myter forholder sig til de nedenstående træk, der kendetegner en religiøs myte. Til arbejdet kan eleverne benytte *kopiark a: Mytologisk undersøgelse*.

En myte:

- Foregår i en fjern "urtid".
- Handler om guders eller overmenneskelige skikkelsers liv og handlinger.
- Forklarer noget uforklarligt – fx hvordan verden er blevet til.
- Hjælper med at skabe mening i livet.
- Er eviggyldig.

c. Konklusionen

Når eleverne har afsluttet, deres undersøgelser samles i plenum op på deres konklusioner. Gennemgå ThingLinksne en af gangen og spørg?

- Var det tale om falske udsagn? Hvis ja, hvad kunne være motivet bag?
- Hvor mange i klassen mener, at fortællingen er sand i mytologisk forstand? Hvorfor, hvorfor ikke?

FASE 3: HVAD SKER DER, NÅR MAN FODRER

I tredje fase skal eleverne diskutere, hvad der sker, hvis man ikke skelner mellem fakta og sandhed, eller har en forståelse af, at sandhed ikke bare kan forstås på en måde, men på flere måder indenfor forskellige fag.

a. Begynd med at repetere begreberne fakta og sandhed

Begynde med i plenum at repetere begreberne fakta og sandhed ved at genbesøge siden "Hvad er fakta? Hvad er sandhed?" og læse teksten i de firkantede felter.

b. Hvad sker der, når man fodrer...

Drøft herefter i plenum følgende spørgsmål:

- Hvad sker der, når man fodrer en nyhed med "myter"? (myte skal her forstås som falske udsagn)
- Hvad sker der, når man fodrer en myte med fakta?
- Hvad sker der, når man blander etagerne sammen?

d. Hvad er fakta? Hvad er sandhed?

Afslut hele undervisningsprojektet ved at bede eleverne om at læse de definitioner, de indledningsvis skrev af begreberne fakta og sandhed. Begynd eventuelt øvelsen med at tegne en streg lodret på tavlen og noter på venstre side, de eleverne først skrev ned. Spørg derefter om deres forståelse af begreberne har ændret sig, og hvis ja: Hvordan vil de nu definere begreberne? De nye overvejelser noteres på højre side af linjen. Afslut med at tale om, hvad der har ændret sig og hvorfor.